

Ontwikkelvisie

DE MARKE

Agro-innovatiecentrum in de Achterhoek

Nieuwe uitdagingen

Proefboerderij De Marke in Hengelo (Gld.) werkt aan een nieuwe toekomst. Na 30 jaar gaat proefboerderij De Marke verder als zelfstandig coöperatief Innovatiecentrum De Marke. De Marke komt in boeren handen. Op deze manier stellen we het landbouwkundig onderzoek op zandgrond veilig en blazen we de enige locatie voor wetenschappelijk onderzoek in de regio nieuw leven in. Dat is nodig, want de uitdagingen zijn groot: stikstof, klimaat, biodiversiteit, fosfaat, bodemkwaliteit, waterkwaliteit, grondgebondenheid, kringlooplandbouw etc. De boeren zien zich geconfronteerd met een groot aantal vragen en uitdagingen. Hoe pakken we die zó op dat ze de agrosector in onze regio niet verzwakken, maar versterken. Met de oprichting van Coöperatie De Marke nemen boeren zelf de verantwoordelijkheid om die vragen te beantwoorden. Zij krijgen een doorslaggevende stem in de agendering van onderzoek en activiteiten op De Marke. En dat dient niet alleen het boerenbelang. Het agro-foodcluster, met de primaire landbouw als fundament, is een van de belangrijkste economische pijlers van de regio.

Boerencoöperatie

Niet alleen boeren kunnen lid worden van de coöperatie. Ook ketenpartijen, maatschappelijke organisaties, overheden en burgers kunnen toetreden. Aan het lidmaatschap is een eenmalige bijdrage aan het ledenkapitaal gekoppeld van € 5000,-. Dit is geen donatie, maar een participatie op naam waarmee het eigen vermogen van de coöperatie wordt gevormd. Een lid kan meerdere participaties inbrengen, maar elk lid heeft niet meer dan een stem in de coöperatie. Statutair is vastgelegd dat minimaal 51% van de leden boer moet zijn.

(Inter)nationaal toonaangevend in kringlooplandbouw

De Marke is uniek. Geen proefbedrijf ter wereld heeft over een periode van 30 jaar zo'n complete set aan data en ervaringen betreffende alle facetten van kringlooplandbouw (technisch, economisch, milieukundig). De Marke heeft een sleutelrol gespeeld in het tot stand komen van voor de sector essentiële regelgeving en instrumenten als de Kringloopwijzer en BEX. De Marke heeft geparticipeerd in een groot aantal nationale en internationale onderzoekstrajecten. Vorig jaar is De Marke door het ministerie van LNV aangewezen als een van de Landelijke Proeftuinen voor Precisielandbouw. De Marke is het laatste melkveeproefbedrijf in Nederland op zandgrond, de grondsoort waar de duurzaamheidsvraagstukken het meest knellend zijn.

De betekenis van De Marke reikt dan ook veel verder dan alleen de Achterhoek of Oost Nederland. Wat er op De Marke ontwikkeld wordt is relevant voor de hele Nederlandse melkveehouderij, in het

bijzonder die op zandgrond. Maar ook voorbij de landsgrenzen is wat op De Marke wordt ontwikkeld en onderzocht van grote betekenis. Natuurinclusieve kringlooplandbouw is een internationaal relevant thema.

Bruggehoofd van Wageningen University & Research in de Achterhoek

De nieuwe coöperatie is tot stand gekomen in goed overleg met Wageningen UR, de huidige eigenaar van De Marke. De relatie met Wageningen UR blijft nadrukkelijk in stand. De ambitie is dat de inzet van Wageningse onderzoekers op De Marke zelf en vanuit De Marke in de regio de komende jaren sterk zal intensiveren. Ook organisatorisch blijft Wageningen UR verbonden aan De Marke.

De coöperatie gaat het erf en de gebouwen en enkele omliggende hectares overnemen van Wageningen UR. Dit biedt de mogelijkheid om actief, bedrijfsleven gestuurd, de faciliteiten te vernieuwen en geschikt te maken voor de nieuwe ambities. De huidige gebouwen zijn gedateerd, wat de kans biedt om grensverleggende nieuwe (stal)concepten te ontwikkelen die inspelen op de eisen van de toekomst. De overige gronden worden gepacht van Wageningen UR.

Onderzoeken, leren, innoveren en lanceren

De Marke is en blijft een uniek onderzoeksbedrijf. Dankzij een Regiodeal-project kan niet alleen de nieuwe werkorganisatie worden opgezet, maar kunnen ook nieuwe onderzoeks- en demoprogramma's worden ontwikkeld. Dit betreft de thema's kringlooplandbouw, natuurinclusieve landbouw en precisielandbouw. Dit sluit aan bij de aanwijzing van de Achterhoek als innovatieregio voor kringlooplandbouw door het ministerie van LNV.

Maar de toekomst van De Marke is breder dan alleen onderzoek. De Marke gaat nadrukkelijk nauwer samenwerken met het onderwijs, te beginnen met het Zone College en Aeres Hogeschool. Er worden nieuwe vormen van praktijkleren ontwikkeld die de toekomstige werkers in de sector vertrouwd maken met kringlooplandbouw. Daarnaast komt er een 'innovatiehub' die studenten van een breed scala van MBO-, HBO- en WO-opleidingen gaat koppelen aan projecten van De Marke en het Achterhoekse agro-bedrijfsleven.

Er worden werkplekken en werkplaatsen ingericht waar studenten, samen met ondernemers, kunnen experimenteren en nieuwe kennis en technologieën kunnen ontwikkelen.

Samen met CIVON in Uift, De Steck in Doetinchem en de Achterhoekse maakindustrie wordt een uniek cross-sectoraal 'innovatie-eco-systeem' ontwikkeld. Hiermee wordt een boost gegeven aan het innovatief vermogen van de regio. De Marke wordt hierbij een van de 'lanceerplatforms' voor nieuwe bedrijvigheid met nieuwe startups en jong talent.

De intensieve samenwerking tussen De Marke en Vereniging Vruchtbare Kringloop Achterhoek en Liemers (VKA) biedt een effectieve, praktijkgerichte infrastructuur om nieuwe kennis en kunde direct door te laten stromen naar de agrariërs in de regio.

Trefcentrum en broedplaats

De Marke wordt door de uitbreiding van functies en activiteiten de inspirerende hotspot voor bottom-up vernieuwing in de landbouw. Een innovatiebroedplaats waar boeren, MKB-ers, onderzoekers en studenten elkaar ontmoeten en inspireren.

Nu al is er een sterke toename van bijeenkomsten op De Marke van partijen als Waterschap Rijn en IJssel, Vitens, ForFarmers, FrieslandCampina, Provincie e.a.

Daarnaast groeit De Marke uit tot een cluster van samenwerkende bedrijven en organisaties. VKA heeft haar domicilie al op De Marke en hetzelfde zit in de planning voor de Vereniging Agrarisch Landschap Achterhoek (VALA).